

Sysselmannen på Svalbard

Innhold

- 2-3 Sysselmannen på Svalbard
- 4-5 Miljøvern
- 6-7 Politioppgaver
- 8-9 Andre gjøremål
- 10 Satsingsområder
- 11 Transportmidler og utstyr
- 12 Om Svalbard

► Sysselmannen er regjeringens øverste representant på Svalbard. Sysselmannen holder til på Skjæringa i Longyearbyen.

Sysselmannen på Svalbard

Svalbard er en del av Norge og Sysselmannen er regjeringens øverste representant på øygruppen. Sysselmannen skal iverksette norsk svalbardpolitikk, ivareta Norges rettigheter og plikter etter Svalbardtraktaten og være en premissleverandør overfor sentrale myndigheter i utviklingen av norsk svalbardpolitikk.

Svalbardtraktaten gir Norge full suverenitet over Svalbard. Traktaten trådte i kraft 14. august 1925. Da ble også ordningen med sysselmann innført. Betegnelsen sysselmann er gammel og betyr høyeste offentlige tjenestemann innen et avgrenset område. Fra å bestå av en enkelt person har organisasjonen vokst. I dag er det 37 ansatte hos Sysselmannen.

Sysselmannen er en helt særegen forvaltningsordning i Norge. Sysselmannen er politimester og har samme myndighet som en fylkesmann. Virksomheten har en miljøvernavdeling, en politiavdeling, en administrasjonsavdeling og en stab.

De ansatte har fagkunnskap blant annet om miljøvernforvaltning, kulturminner, forurensing, politiarbeid, redning og beredskap, russisk språk, lover og regelverk på Svalbard, reiseliv og kommunikasjon. Sysselmannen og assisterende sysselmann utgjør påtalemyndigheten.

Sysselmannens myndighet gjelder på øygruppen og i det tilhørende territorialfarvannet ut til 12 nautiske mil. Sysselmannens er administrativt underlagt Justis- og beredskapsdepartementet. I Longyearbyen er det et lokalstyre som ble opprettet i 2002. Innenfor arealplanområdet rundt byen har lokalstyret tilnærmet samme ansvar som et kommunestyre på fastlandet.

➤ Rydding av strandsøppel er en viktig oppgave under feltarbeid.

Miljøvern

Sysselembannen er miljøvernmyndighet for Svalbard. Miljøvern på Svalbard er regulert i Svalbardmiljøloven med tilhørende forskrifter. Det overordnede målet er å opprettholde et tilnærmet uberørt naturmiljø.

Miljøvernavdelingen har blant annet ansvar for følgende oppgaver:

- Naturoppsyn og miljøovervåking
- Forvaltning av verneområder
- Forvaltning av dyr, fugler og planter
- Registrering, overvåking og vedlikehold av kulturminner
- Oljevern, forurensing og håndtering av avfall
- Å sørge for miljøhensyn i planlegging, utbygging, næringsvirksomhet og naturinngrep
- Å forvalte friluftsliv, turisme og ferdsel i utmark
- Kontroll av inn- og utførsel av dyr og registrering av husdyr

➤ Svalbard utgjør et av Europas største villmarksområder. Ca 65 prosent av landarealet er vernet, og målet er å opprettholde et tilnærmet uberørt miljø.

➤ Dyrelivet på Svalbard er fredet, og artsforvaltning er en av miljøvernavdelingens oppgaver.

➤ Alle spor etter menneskelig virksomhet fra før 1946 er fredet. Miljøvernavdelingen har ansvar for overvåking og vedlikehold av kulturminner.

➤ Sysselembannen er forurensningsmyndighet. Her inspiseres en brennede gruvetipp i Barentsburg.

► Redningstjeneste og beredskap er prioriterte oppgaver i politiavdelingen.

Politioppgaver

Svalbard er eget politidistrikt, og sysselmannen er politimester. Politiavdelingen har døgnberedskap.

Politiavdelingen har blant annet ansvar for følgende oppgaver:

- Å sikre trygghet, lov og orden
- Beredskap og redningstjeneste. Sysselmannen er leder av den lokale redningssentralen som er underlagt Hovedredningssentralen for Nord-Norge
- Etterforskning
- Trafikksikkerhet
- Forebyggende arbeid blant barn og unge
- Utstedelse av våpentillatelser
- Sivil rettspleie
- Visumsaker

► Redningsarbeid er krevende på Svalbard. Politiavdelingen har et godt samarbeid med Longyearbyen Røde Kors Hjelpekorps.

► Sysselmannen har påtaleansvar i straffesaker, og Nord-Troms tingrett gjennomfører hovedforhandlinger både i Tromsø og på Svalbard. Her fra en retts sak i Barentsburg.

► Sysselmannen på Svalbard er administrativt underlagt Justis- og beredskapsdepartementet. Her er justisminister Anders Anundsen sammen med sysselmann Odd Olsen Ingerø.

► Sysselmannen inspiserer årlig store deler av Svalbard.

◀ Årlig registreres det over 5.000 personlige oppmøter i resepsjonen hos Sysselmannen.

Andre gjøremål

I tillegg til å være politi- og påtalemyndighet og miljøvernmyndighet utfører Sysselmannen en rekke andre oppgaver:

- Tilsyn og kontroll
- Informasjon til tilreisende og fastboende
- Mediekontakt
- Vertskap og representasjon
- Russisk tolketjeneste og kontakt med den russiske bosettingen i Barentsburg
- Behandling av reiselivssaker
- Vigsler
- Separasjon og skilsmisse
- Juridisk rådgivning
- Offentlig sertifisering av dokumenter
- Helserådsoppgaver
- Brannvern
- Tillatelser i alkoholsaker
- Utstedelse av pass
- Registrering av motorkjøretøy
- Sekretariat for Svalbards miljøvernfond

På flere av disse områdene samarbeider Sysselmannen med organisasjoner og myndigheter både på Svalbard og på fastlandet.

➤ Sysselmannen behandler reiselivssaker knyttet til både individuelle reisende, reisearrangører og turisttransportører. Særlig kontrolleres det at de overholder sikkerhets- og miljøkravene på Svalbard.

➤ I Svalbardporten i Svalbard Forskningspark finner du miljøinformasjon fra Sysselmannen.

➤ Sysselmannen har vigselsmyndighet og vier hvert år rundt 40 par.

➤ Sysselmannen har jevnlig kontakt med bosettingen i Barentsburg. Her sammen med stortingspolitikere på besøk i det russiske konsulatet.

Satsingsområder

Sysselmannen på Svalbard skal bidra til å sette i verk norsk svalbardpolitikk og sørge for en handlekraftig administrasjon. I Sysselmannens overordnede strategi defineres fem satsingsområder:

1. Politiberedskap

Sysselmannen på Svalbard skal håndheve norsk regelverk på hele øygruppen og sørge for trygghet for befolkningen

2. Miljøvern

Sysselmannen på Svalbard skal bidra til at de høye målene for miljøforvaltningen på Svalbard blir innfridd og forstått

3. Tilsyn

Sysselmannen på Svalbard skal sikre at gjeldende regelverk blir fulgt og at de særlige hensynene som gjelder på Svalbard ivaretas

4. Administrasjon og service

Sysselmannen skal ha høy brukertilfredshet, ivareta rettssikkerhet og ha tillit hos sine brukere

5. Premisseleverandør for sentrale myndigheter

Sysselmannen skal levere nyanserte analyser og innspill til myndighetene for å bidra til en helhetlig og framtidsrettet styring av øygruppen

> Håndheving av norsk regelverk på Svalbard er en viktig del av Sysselmannens arbeid.

> Det er satt høye miljømål for Svalbard, og Sysselmannen skal arbeide for at disse realiseres og forstås.

> Sysselmannen har kontrakt med Lufttransport AS og disponerer to helikoptre.

> I sommerhalvåret disponerer Sysselmannen MS «PolarsysseL». Fartøyet er godt utstyrt for operasjoner i arktisk farvann og utgjør en viktig del av oljevernberedskapen på Svalbard.

Ressurser

Transportmidler og utstyr

Sysselmannen disponerer følgende materielle ressurser for å utføre oppgavene sine:

- To Super Puma helikoptre med avansert søk- og redningsutstyr
- I sommerhalvåret båten MS «PolarsysseL» med isklasse, helikopterdekk, utstyr for redningsaksjoner og operasjonsrom
- Terrenggående beltvogner
- Biler
- Småbåter og snøskutere
- Redningsutstyr og personlig utstyr for operasjoner i felt
- Sambandsutstyr
- Oljevernutstyr

▲ Sysselmannen har myndighet på Svalbard og i territorialfarvannet ut til 12 nautiske mil.

Svalbard

Svalbardtraktaten av 1920 ga Norge suverenitet over Svalbard. Den trådte i kraft 14. august 1925. Traktaten gir borgere og virksomheter fra nasjoner som er tilsluttet traktaten rettigheter til opphold og til å drive visse typer næringsvirksomhet. Svalbardtraktaten er tiltrådt av i overkant av 40 land.

Svalbard defineres som alt land mellom 74° - 81° nordlig bredde og 10° - 35° østlig lengde samt sjøområdene innenfor 12 nautiske mil.

Landarealet er på 61.000 kvadratkilometer eller om lag 20 prosent av Fastlands-Norge. Svalbard er et av de siste store sammenhengende villmarksområdene i Europa. Om lag 65 prosent er verneområder.

De to største bosettingene på Svalbard er Longyearbyen som er norsk administrasjonssenter og den russiske gruvebosettingen Barentsburg. I tillegg er det mindre norske bosettinger i Ny-Ålesund, Sveagruva, på Hopen og på Bjørnøya. I Hornsund er det en polsk forskningsstasjon. I tillegg er det noen få fangststasjoner.

Sysselemanden på Svalbard

Postboks 633 | N-9171 Longyearbyen
Telefon +47 79 02 43 00 | Telefaks +47 79 02 11 66
firmapost@sysselemanden.no
www.sysselemanden.no

